

1

Müddeî, küre-i arza hangi
gerekçeyle sahip çıkmaya çalışır?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 1

Başsız ve başıboş dolaşıyor gibi görüldüğünü ileri sürerek onun sahipsiz olabileceğini iddia eder.

2

Küre-i arz bu iddiayı ilk olarak
hangi yönden reddeder?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 2

Üzerindeki düzen, ölçü ve sanat sebebiyle sahipsiz olmasının düşünülemeyeceğini söyler.

3

Metinde yeryüzünün bir yılda yaptığı hareket hangi özelliği göstermek için anılır?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 3

Çok büyük bir mesafeyi tam bir denge ve hikmetle katettiğini, yani vazifesinin rastgele değil düzenli olduğunu göstermek için anılır.

4

Küre-i arz, müddeîden nasıl bir
güç ve yetki ister?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 4

Kendi yörüngesine, diğer gezegenlere, onların yollarına ve güneşe gerçek anlamda hükmedebilecek yaratıcı bir kudret göstermesini ister.

5

Güneş ile yeryüzü arasındaki bağı
metinde nasıl açıklanır?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 5

Yeryüzünün güneşe bağlı olduğu ve onun etrafındaki düzen içinde sevk edildiği ifade edilir.

6

Müddeî neden yeryüzü üzerinde
rububiyet iddia edemez?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 6

Çünkü böyle bir iddia için sınırsız hikmet, kudret ve kâinat çapında tasarruf gerekir; onda bunlar yoktur.

7

“Benim işim var, vazifeme gidiyorum” sözü küre-i arzın hangi konumunu gösterir?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-rububivet-davasini-reddi

Cevap 7

Kendi başına hareket eden bağımsız bir varlık değil, görevli ve emre tabi bir mahlûk olduğunu gösterir.

8

Metinde yeryüzü ve
gezegenlerdeki büyük düzen neye
delil sayılır?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 8

Hepsini yöneten tek, hikmet sahibi ve mutlak hüküm sahibi bir Yaratıcının varlığına delil sayılır.

9

Zerrelerden yıldızlara kadar her şeyin itaat içinde olduğu ifadesi neyi anlatır?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 9

Kâinatta dağınık ve başıboş bir işleyiş değil, tek merkezden gelen bir emir düzeni bulunduğunu anlatır.

10

Ağacın meyveleriyle
düzenlenmesi ile güneşin
gezegenlerle düzenlenmesi
arasında nasıl bir benzerlik

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 10

Küçükte görülen tanzimin büyükte de aynı kolaylıkla yapıldığını, yani aynı kudretin ikisine de yettiğini gösterir.

11

Müddeî, küre-i arzı
değerlendirirken nasıl yanlış bir
sonuca varır?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 11

Hareket hâlinde olmasını
sahipsizlik işareti sayar; oysa
metin bunun görevli bir hareket
olduğunu bildirir.

12

Küre-i arz kendisi hakkında ileri sürülen “başiboşluk” suçlamasına ne tür bir delille cevap verir?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-rububivet-davasini-reddi

Cevap 12

Üzerindeki elbisenin en küçük parçasında bile düzensizlik bulunmadığını hatırlatarak cevap verir.

13

Metinde “elbise” benzetmesi
hangi gerçeği kavratmaya yardım
eder?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 13

Yeryüzünün üzerinde görülen düzen ve süsün bilinçli bir sanat eseri olduğunu kavratır.

14

Yıllık hareketten söz edilmesi,
yeryüzünün hangi iki vasfını öne
çıkartır?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 14

Ölçülü hareket ettiğini ve bir hizmet için sevk edildiğini öne çıkarır.

15

Küre-i arz niçin diğer gezegenleri
ve güneşi de meseleye dahil eder?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 15

Kendi düzeninin tek başına ele alınamayacağını, daha geniş bir kozmik sistemin parçası olduğunu göstermek için.

16

Metinde müddeîye yöneltlen
şartlar neden insan veya tabiat
için imkânsızdır?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 16

Çünkü bunlar yalnız bir parçayı değil bütün sistemi yaratmayı, yerleştirmeyi ve işletmeyi gerektirir.

17

“Cazibe-i rahmetle bağlanmak”
ifadesi düzen hakkında nasıl bir
anlam taşır?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 17

Gezegenerin kör tesadüfle değil,
rahmet ve hikmet taşıyan bir bağ
ile sevk edildiğini düşündürür.

18

Küre-i arzın sözlerinde öne çıkan
ana tema nedir?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 18

Rububiyetin parçalanamayacağı
ve kâinattaki düzenin tek bir ilahî
idareye işaret ettiği temasıdır.

19

Metnin sonunda geçen “ağacı meyveleriyle süslemek” örneği niçin verilmiştir?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 19

Küçük varlıklardaki düzeni kuran kudretin büyük gök sistemlerini de aynı rahatlıkla yönetebileceğini göstermek için.

20

Bu pasajdan, yeryüzünün hareketi hakkında hangi sonuç çıkarılır?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 20

Onun hareketi rastgele bir dolaşma değil, ilim ve hikmete bağlı bir görev icrasıdır.

21

Müddeâ küre-i arza hitap ederken
hangi varsayımdan hareket eder?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 21

Dolaşmasının denetimsiz olduğunu sanıp, bundan sahipsizlik sonucu çıkarmaya çalışır.

22

Küre-i arzın verdiği cevapta hangi
gözleme dayalı delil öne
çıkmaktadır?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 22

Onun üzerinde ve yapısında görülen kusursuz nizam, ölçü ve maksatlılık öne çıkmaktadır.

23

Küre-i arz, küçük bir düzensizlik
bulunup bulunmadığını sormakla
neyi vurgular?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 23

En ufak ayrıntının bile hikmetli olduğunu, dolayısıyla sahipsizlik iddiasının temelsiz kaldığını vurgular.

24

Metne göre bir varlık üzerinde
gerçek sahiplik iddia edebilmek
neye bağlıdır?

lisans 32-soz-p13-1-mevkif-kure-i-arzin-sehadeti-arzin-
rububivet-davasini-reddi

Cevap 24

Onu içine aldığı bütün bağlantılarıyla birlikte icad edip yönetebilmeye bağlıdır.